

Analysis 1B

Luc Veldhuis

25 November 2016

Recap

(a_n) rij, eigenlijke notatie: $(a_n)_{n=p}^{\infty}, \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$

Reeks

Rij van partiele sommen (S_n)

$S_n = \sum_{k=1}^n a_k$ $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n$ divergeert of convergeert.

$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ betekent controleren of de reeks convergeert.

Stelling

Als $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ convergeert dan geldt: $\lim_{k \rightarrow \infty} a_k = 0$

Waarschuwing

Let op! Geldt niet omgekeerd!

Voorbeeld criteria voor convergentie en divergentie

Neem $f : [1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f \geq 0$, dalend

$a_k = f(k)$ bijvoorbeeld $a_k = \frac{1}{k}, f(x) = \frac{1}{x} \sum_{k=1}^{\infty} a_k$

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k \leq \int_1^{\infty} f(x) \leq \sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

Stel $0 \leq \int_1^{\infty} f(x) < \infty \Leftrightarrow$ reeks convergeert.

Kan alleen divergeren als $\int_1^{\infty} f(x) = \pm\infty \Leftrightarrow$ reeks divergeert.

$\int_1^{\infty} \frac{1}{x} = \lim_{r \rightarrow \infty} \int_1^r \frac{1}{x} = \lim_{r \rightarrow \infty} \ln(x)|_1^r = \infty$ dus divergeert.

Voorbeeld

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2}, f(x) = \frac{1}{x^2}$$

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} = \lim_{r \rightarrow \infty} \int_1^r \frac{1}{x^2} = \lim_{r \rightarrow \infty} \left. -\frac{1}{x} \right|_1^r = \lim_{r \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{r}\right) = 1$$

$$\sum_{k=2}^{\infty} \frac{1}{k^2} \leq 1 \leq \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2} \leq 2$$

$$\text{Want } \sum_{k=2}^{\infty} \frac{1}{k^2} \leq 1 \text{ dus } \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2} \leq 1 + \frac{1}{1^2} = 2$$

Voorbeeld

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k} = \infty$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{k}} = \infty$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^p} \text{ geeft}$$

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \int_1^r \frac{1}{x^p} = \lim_{r \rightarrow \infty} \int_1^r x^{-p} = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{1}{1-p} x^{-p+1} \Big|_1^r =$$

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{1-p} r^{1-p} - \frac{1}{1-p} \right)$$

$$\text{Voor } p \in (0, 1) \text{ geeft } \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^p} = +\infty$$

$$\text{Voor } p > 1 \text{ geeft } \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^p} < \infty$$

Stelling

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k, \sum_{k=1}^{\infty} b_k, a_k \geq 0, b_k \geq 0$$

- Als $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = L < \infty$ dan convergeren beide of divergeren beide.
- Als $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = L = 0$ en als $\sum_{k=1}^{\infty} b_k < \infty \Rightarrow \sum_{k=1}^{\infty} a_k < \infty$

Voorbeeld

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{2k}{3k^2-4k+5} = \sum_{k=1}^{\infty} a_k, \quad \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2} < \infty, \quad b_k = \frac{1}{k^2}$$

$$\frac{\frac{2n}{3n^2-4n+5}}{\frac{1}{n^2}} = \frac{2}{3 - 4n^{-2} + 5n^{-3}} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{2}{3}$$

Dus criterium 1, dus $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ convergeert.

Voorbeeld

Convergeert $\sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{k+47}{3^k}\right)^k$?

$\sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{2}{3}\right)^k < \infty$ (zie vorige slides)

$$\frac{\left(\frac{n+47}{3n}\right)^n}{\left(\frac{2}{3}\right)^n} = \left(\frac{\frac{n+47}{3n}}{\frac{2}{3}}\right)^n = \left(\frac{n+47}{2n}\right)^n = \left(\frac{1 + \frac{47}{n}}{2}\right)^n$$

$$\frac{1 + \frac{47}{n}}{2} \leq \frac{2}{3} \text{ voor } n \gg 1$$

$$\left(\frac{1 + \frac{47}{n}}{2}\right)^n \leq \left(\frac{2}{3}\right)^n \rightarrow 0$$

Criterium 2 We hebben ook $\sum_{k=1}^{\infty} b_k < \infty$ dus geldt $a_n < \infty$

($n \gg 1$ betekend voor n voldoende groot)

Voorbeeld (vervolg)

Werkt het met $b_n = \frac{1}{3}$?

$$\frac{\left(\frac{n+47}{3n}\right)^n}{\left(\frac{2}{3}\right)^n} = \left(\frac{\frac{n+47}{3n}}{\frac{2}{3}}\right)^n = \left(\frac{n+47}{2n}\right)^n = \left(1 + \frac{47}{n}\right)^n$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+47}{n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{n}{47}}\right)^{\frac{n}{47} \cdot 47} = e^{47} < \infty$$

Werkt ook!

Ratio test

$$a_k > 0$$

$$\frac{a_{k+1}}{a_k} \leq \alpha < 1, k \geq k_* \Rightarrow \sum_{k=1}^{\infty} a_k < \infty$$

$$\frac{a_{k+1}}{a_k} \geq 1, k \geq k_* \Rightarrow \sum_{k=1}^{\infty} a_k = \infty$$

Opmerking

Dit werkt ook voor $a_k \neq 0$. Dus ook negatieve getallen.

Corollaray

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} < 1 \text{ convergentie (zwakker)}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} > 1 \text{ divergentie (zwakker)}$$

Voorbeeld

Convergeert $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^k}{k!}$?

$$a_k = \frac{k^k}{k!}$$

$$\begin{aligned}\frac{a_{k+1}}{a_k} &= \frac{\frac{(k+1)^{(k+1)}}{(k+1)!}}{\frac{k^k}{k!}} = \frac{(k+1)^{(k+1)}}{k^k} = \\ &= \left(\frac{k+1}{k}\right)^k \frac{1}{k+1} (k+1) = \left(1 + \frac{1}{k}\right)^k \rightarrow e > 1\end{aligned}$$

Nee divergeert!

Voorbeeld

Convergeert $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k!}{k^k}$?

$$a_k = \frac{k!}{k^k}$$

Gebruik vorige resultaat: $\frac{a_{k+1}}{a_k} = \frac{1}{(1+\frac{1}{k})^k} \rightarrow e < 1$

Convergeert!

Als je een criterium opschrijft, hoef je alleen te stellen dat het geldt vanaf een bepaalde k .

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k, a_k \neq 0, k \gg 1$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} |a_k|, |a_k| > 0, k \gg 1$$

Dan krijg je:

Als $|\frac{a_{k+1}}{a_k}| \leq \alpha < 1$ convergent.

Als $|\frac{a_{k+1}}{a_k}| > 1$ divergent.